

Täysistunto

Tiistai 11.11.2025 klo 14.00

5. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 57/2025 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 12/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 12/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Lakivaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Eerola, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.03 **Juho Eerola ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on kyse Euroopan unionin poliittisen mainonnan asetuksen toimeenpanon edellyttämästä täydentävästä kansallisesta sääntelystä. EU:n asetuksen tarkoituksena on parantaa poliittisen mainonnan avoimuutta ja luoda poliittisen verkkomainonnan kohdentamiselle säännöt, jotta unionin kansalaiset tunnistavat jatkossa paremmin, mitkä ovat poliittisia mainoksia, ja saavat helposti tiedon näitten taustalla olevista toimijoista sekä tietävät, milloin ja millä ehdoin heihin kohdistetaan tätä poliittista verkkomainontaa. Lisäksi asetusta pyrkii estämään haitallista hybridivaikuttamista muun muassa vaaleissa.

Asetus sisältää poliittisen mainonnan rahoittajille ja palveluntarjoajille erilaisia avoimuus- ja huolellisuusvelvoitteita. Näistä suurin osa kohdistuu palveluntarjoajiin, etenkin poliittisen mainonnan julkaisijoihin.

Tässä esityksessä ehdotettu täydentävä sääntely taas koskee pääosin kansallisen viranomaisvalvonnan järjestämistä. Lakivaliokunnan yksimielisessä mietinnössä lakivaliokunta puoltaa esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä mietinnössä ehdotetuina täsmennyksinä ja myös täydennyksinä.

Sitten muutama sana näistä toimivaltaisista viranomaisista tämän asian suhteen. Pääasialliseksi valvontaviranomaiseksi ehdotetaan Valtiontalouden tarkastusvirastoa. Lisäksi asetuksesta seuraa valvontatehtäviä muun muassa tietosuojavaltuutetulle ja koordinointitehtäviä Liikenne- ja viestintävirastolle. Lakivaliokunta tässä mietinnössään toteaa, että asetukseen liittyvät viranomaistehtävät ovat uusia ja ne perustuvat asetuksen ja hallituksen esityksen sisältämään uuteen, paikoitellen verraten monimutkaisinkin kokonaisuuden muodostavaan sääntelyyn.

Asetuksen toimeenpano edellyttää siis viranomaisten riittävästä resursseista ja osaamisesta huolehtimista. Lakivaliokunta korostaa etenkin tarkastusviraston ohjaus- ja neuvontapalvelujen riittävän resursoinnin turvaamista jatkossa. Uuden sääntelyn vaikutuksia ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

toimivuutta tulee tulevaisuudessa seurata sekä meillä täällä ihan kansallisesti että myöskin sitten EU:n tasolla.

Sananen näistä viranomaisten tutkintamenettelyistä ja valvontatoimenpiteistä, arvoisa puhemies. Perustuslakivaliokunta meille lakivaliokunnalle antamassaan lausunnossa kiinnittää huomiota hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 5 §:ssä säädettyyn tarkastusviraston toimivaltaan tehdä lain noudattamisen valvontaan liittyviä tarkastuksia ja sen suhteeseen sananvapauslain 16 §:ssä turvattuun lähdesuojan turvaamiseen. Lakivaliokunnan näkemyksen mukaan tämän lakiehdotuksen 5 §:ään sisältyvän tarkastustoimivaltaa koskevan sääntelyn suhde lähdesuojan turvaamiseen jää avoimeksi ja myöskin tulkinnanvaraiseksi, ja pykäläehdotuksesta voi saada sen käsityksen, että tämä tarkastustoimivalta voi koskea myös lähdesuojan suojaamia tietoja, vaikka tämä ei ole tämän esityksen tarkoitus. Sama koskee ykköslakiehdotuksen 3 §:ssä säädettyä tarkastusviraston tiedonsaantioikeutta. Lakivaliokunta ehdottaakin tämän lähdesuojan huomioimista sekä ykköslakiehdotuksen 3 että 5 §:ssä jatkossa.

Perustuslakivaliokunta edelleen kiinnittää huomiota myös siihen, että esityksen valossa ei ole täysin selvää, edellyttäväkö poliittisen mainonnan asetus 5 §:ssä säädetyn tarkastustoimivaltuuden ulottamista myös kotirauhan suojaamaan tilaan. Jos asetuksesta ei seuraa suoraan tällaista velvoitetta, niin tarkastusoikeus olisi perustuslakivaliokunnan mielestä sääntelyn oikeasuhtaisuuden vuoksi syytä rajata sillä viisiin, että se ei kohdistu kotirauhan suojan piiriin kuuluviin tiloihin.

Lakivaliokunnan oikeusministeriöltä saaman selvityksen mukaan poliittisen mainonnan asetuksesta seuraa velvoite ulottaa tämä tarkastusoikeus myös kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin, joita käytetään elinkeinotoimintaan. Tältä osin asiassa ei ole kansallista liikkumavaraa. Kansallisen liikkumavaran puitteissa tarkastusoikeuden käytölle voidaan kuitenkin asettaa korkeampi kynnyksen osana asetuksen vaatimia menettelytakeita siten kuin esityksessä on ehdotettu.

Seuraamuksista sen verran, että tämän poliittisen mainonnan asetus edellyttää jäsenvaltioiden säätävän asetuksen tiettyjen artiklojen rikkomisesta määrättävistä seuraamuksista, joiden on oltava tehokkaita, oikeasuhtaisia ja myös varoittavia. Asetuksen seuraamussääntelyä täydennetään hallituksen esitykseen sisältyvillä hallinnollisia seuraamuksia koskevilla säännöksillä. Valiokunnan näkemyksen mukaan ehdotetussa seuraamusmenettelyssä on otettava asianmukaisesti huomioon asetuksen sisältämä sääntely sekä asetuksen mahdollistama kansallinen liikkumavara. Myöskin poliittisen mainonnan asetuksen läheinen suhde digipalveluasetukseen ja sen kansalliseen toimeenpanoon on tässä nyt huomioitu. Seuraamusjärjestelmän tehokkuuden varmistamiseksi esityksessä pidetään välttämättömänä, että tiettyjen asetuksen velvoitteiden rikkomisen seuraamukseksi säädetään rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamusmaksu. Asetuksen määrittämä seuraamusmaksun enimmäismäärä, eli 6 prosenttia, otetaan asetuksen mahdollistamin tavoin kytkettäväksi palveluntarjoajan liikevaihtoon.

Arvoisa herra puhemies! Lakivaliokunta toteaa, että tällä seuraamusmaksulla sanktioidun käyttäytymisen ala määrittyy asetuksen paikoin monimutkaisen sääntelyn perusteella. Tämän valossa ja ottaen huomioon, että ehdotettu sääntely mahdollistaa varsin ankarienkin seuraamusmaksujen määräämisen, lakivaliokunta korostaa seuraamusmaksujen oikeasuhtaisuutta ja viimesijaisuutta sekä valvontaviranomaisen neuvonnan ja ohjauksen ensisijaisuutta. Seuraamussääntelyn vaikutuksia ja toimivuutta tulee seurata tarkoin. Seuraa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

musjärjestelmästä ei tule muodostua sellaista pelotevaikutusta, joka muodostuisi ongelmalliseksi poliittisen ja yhteiskunnallisen osallistumisen kannalta.

Hallituksen esitystä ei ole ollut mahdollista käsitellä eduskunnassa siten, että ehdotetut lait olisivat voineet tulla voimaan esityksessä tarkoitettussa aikataulussa, minkä vuoksi tämä voimaantulo siirtyy vuoden 2026 vaihteeseen. Tarkastusviraston lisämäärärahat, jotka esityksen täytäntöönpano vaatii vuoden 26 alusta lähtien, sisältyvät valtion vuoden 26 talousarvioesitykseen. Hallituksen esitys liittyy siten valtion vuoden 26 talousarvioesitykseen ja tulee käsitellä sen yhteydessä. — Kiitokset.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunistola, olkaa hyvä.

15.12 Mari Kaunistola kok: Arvoisa puhemies! Tämän esityksen tarkoitus ja tavoitteet ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia. Kyse on EU:n asetuksen toimeenpanosta ja kansallisella tasolla siis pääosin siitä, miten kansallinen viranomaisvalvonta asiassa järjestetään. EU:n asetus sisältää poliittisen mainonnan rahoittajille ja palveluntarjoajille erilaisia avoimuuteen ja huolellisuuteen liittyviä velvoitteita. Näitä ovat esimerkiksi tiedonantamis- ja säilytysvelvoitteet sekä mainosten merkitsemis- ja taustainformaation tarjoamisvelvoitteet. Suurin osa velvoitteista kohdistuu palveluntarjoajiin, etenkin poliittisen mainonnan julkaisijoihin. Asetus on suoraan jäsenvaltioissa sovellettavaa lainsäädäntöä, mutta kansallista sääntelyä vaaditaan muun muassa niin valvontaviranomaisten kuin sanktioidenkin suhteen.

Arvoisa puhemies! Ehdotetusta sääntelystä seuraa myös pääasialliselle valvontaviranomaiselle eli Valtiontalouden tarkastusvirastolle lisämäärärahatarpeita. Asetuksen toimeenpano edellyttää tässäkin tapauksessa viranomaisten riittävästä resursseista ja osaamisesta huolehtimista. Siksi on hyvin tärkeää, että muutokseen ohjataan myös asianmukaiset resurssit. Lisämäärärahat tarkastusvirastolle onkin huomioitu ensi vuoden talousarvioesityksessä. Ensi vuoden talousarvioesityksessä vahvistetaan lisäksi myös tietosuojavaltuutetun resursseja, mikä on osaltaan myös myönteistä tämän asetuksen valvonnan täytäntöönpanon kannalta. Lisäksi on keskeistä, että uuden sääntelyn vaikutuksia ja toimivuutta seurataan jatkossa niin kansallisesti Suomessa kuin EU:nkin tasolla.

Yksi asia, johon on kiinnitettävä paitsi vielä lakia säätäessä myös sen voimaan astumisen jälkeen huomiota, on lähdesuojan turvaaminen. Perustuslakivaliokuntakin katsoi lausunnossaan, että jos sananvapauslaissa turvatun lähdesuojan turvaamisesta tätä lakia sovellettaessa jää epäselvyyttä, sääntelyä tulisi vielä täsmentää. Samalla linjalla on myös lakivaliokunta, jossa asiaa käsitelimme.

Lakivaliokunnan näkemyksen mukaan lakiehdotukseen sisältyvän tarkastustoimivaltaa koskevan sääntelyn suhde lähdesuojan turvaamiseen jää vielä tällaisenaan avoimeksi ja tulkinnanvaraiseksi. Sama koskee tarkastusviraston tiedonsaantioikeutta. On tärkeää, että tämä lähdesuojaa koskeva tulkinnanvaraisuus noteerataan ja sääntelyä selkeytetään siltä osin. Lähdesuojan turvaaminen on keskeinen osa kansalaisyhteiskuntamme toimintaa, ja sen toimivuus on taattava myös jatkossa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

15.14 Juha Viitala sd: Arvoisa puhemies! Tämän poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentumista sääntelevän EU-asetuksen valvontaa käsittelevän lain tavoitteena on lisätä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

läpinäkyvyyttä ja ehkäistä vaalivaikuttamista, ja nämä tavoitteet ovat oikein hyviä. Läpinäkyvyys poliittisessa mainonnassa varmistaa, että kansalaiset tietävät aina, mikä taho mainoksen maksaa ja miten mainos kohdennetaan. Tämän tarkoituksena on myös erityisesti vähentää epämääräisten toimijoiden mainostamista.

Yhtenä lainsäädännön tavoitteena onkin ulkopuolisten vaalivaikuttamisen mahdollisuuksien vähentäminen. Tämä on tärkeää tässä kiristyneessä maailmantilanteessa, jossa meillä on jo useita esimerkkejä muun muassa Venäjän pyrkimyksistä vaikuttaa Euroopan valtion vaaleihin.

Vaalivaikuttamisen keskeisenä työkaluna ovat olleet sosiaalisen median kanavat. EU-asetuksella sekä käsiteltävänä olevalla kansallisella lainsäädännöllä tehdään sähköisten poliittisten mainosten käyttäminen vaalivaikuttamiseen entistä vaikeammaksi. Tavoite on tärkeä yhteiskunnan avoimuuden varmistamisessa.

Esityksessä puhutaan myös seuraamusmaksuista, jotka tuossa edellisissäkin puheenvuoroissa tulivat esille. Seuraamusmaksu sanktiona on kuitenkin viimekätinen keino. Ensisijaisina ovat neuvonta ja ohjaus, ja tämän pelotevaikutuksen ei tule heikentää poliittista osallistumista eikä yhteiskuntaan vaikuttamista muutoinkaan.

Me olemme nähneet jo EU-asetuksen vaikutuksiakin, kun kaikki keskeiset sosiaalisen median alustat ovat kieltäneet poliittisen mainonnan EU:ssa. Tämä oli alustoilta aika kova reaktio, ja se tulee varmasti vaikuttamaan puolueiden ja poliitikkojen lisäksi myös monien järjestöjen mahdollisuuksiin mainostaa sosiaalisessa mediassa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

15.17 Juha Hänninen erk: Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen esityksen ytimessä on demokraattisen yhteiskunnan vahvistaminen: poliittisen mainonnan avoimuus ja sen läpinäkyvyyden parantaminen. Tämä esitys selkeyttää EU:ssa tehtyä poliittisen mainonnan sääntelyä ja varmistaa, että kansalaiset voivat tietää, kuka poliittisen viestin taustalla on ja mihin tavoitteisiin viestintä pyrkii. Läpinäkyvyys on keskeinen keino torjua ulkopuolista vaikuttamista ja suojella demokratian luotettavuutta.

Arvoisa puhemies! Lakivaliokunta on käsittelyssään tehnyt tähän esitykseen merkittäviä ja tärkeitä täsmennyksiä, jotka vahvistavat lain tasapainoa lain tavoitteiden ja sananvapauden välillä. Erityisesti tekemänne lisäys lähdesuojan piiriin kuuluvien tietojen rajaamisesta tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle on keskeinen muutos turvallisuutemme puolesta. Se varmistaa, ettei poliittisen mainonnan valvonta voi vaarantaa toimijoiden, kansalaisten tai viestinnän osapuolten luottamuksellisuutta. Tämä korjaus poistaa epäkohdan, joka olisi voinut heikentää luottamusta viranomaisiin ja sananvapauden suojaan.

Tehdyt muutokset vahvistavat koko lain tarkoitusta, reilun ja turvallisen julkisen keskustelun varmistamista. Siksi lakivaliokuntaa on syytä kiittää siitä, että se on löytänyt tasapainon avoimuuden, turvallisuuden ja yksilön vapauksien välillä. Juuri nämä periaatteet ovat demokraattisen järjestelmän kulmakivet.

Arvoisa puhemies! Poliittisen mainonnan avoimuus on olennainen osa kansalaisten luottamusta päätöksentekoon. Tämä laki valiokunnan korjausten myötä tukee turvallista ja avointa yhteiskuntaa, jossa vaalivaikuttamista ja ulkopuolisia painostusyriä voidaan torjua tehokkaasti. Samalla sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus säilyvät vahvoina.

Näiden muutosten ansiosta Suomi ottaa jälleen askeleen kohti läpinäkyvämpää ja turvallisempaa demokraattista toimintaympäristöä. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

15.20 Petri Honkonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tässä asiassa tähän lakivaliokunnan mietintöön ei varmaan sen enempää lisättävää ole. Nämä tehdyt muutokset ovat ihan perusteltuja, mutta kyllähän tämä Euroopan unionin säädösehdotus, johonka tämä hallituksen esitys nyt liittyy — tässä taisi edustaja Viitala siihen edellä vähän viitatakin — on kyllä todella iso ja periaatteellinen kysymys. Nythän tilanne on siis se, että Meta, joka hallitsee näitä useita merkittäviä somealustoja, on ilmoittanut tämän poliittisen mainonnan lopettavansa, ja niin kuin tietysti ymmärrämme, mitenkä laajasti ihmiset elävät tuolla digitaalisessa maailmassa tänä päivänä, sillä tietenkin on valtava vaikutus siihen, mitenkä vaaleja käydään ja mitenkä pystytään viestimään siitä omasta ehdokkuudesta äänestäjille ja ne tulkin-tarajaukset siinä.

Se, että Meta on nyt ilmoittanut, että vetäytyy koko Euroopasta, kertoo kyllä siitä, mitenkä valtava on näiden somealustojen ja niiden taustalla toimivien liikeyritysten vaikutusvalta demokratiaan ja kansalaisten käyttäytymiseen ja mahdollisuuksiin saada tietoa ja toimia yhteiskunnassa. Minun mielestäni on aivan oikein, että kun tätä vaikutusvaltaa on näin paljon, niin sillä tulee ollakin rajat, ja sitten sen pelisääntöjä pitää lainsäätäjän niin Suomessa kuin Euroopan laajuusestikin voida lainsäädännöllä asettaa. Nämä pelisäännöt pitää olla, kun kerran vaikutusvaltakin on niin valtava. Ei voi olla näin, että meille joku Meta tulee ja sanoo, kuka saa täällä julkisuutta ja kuka ei. Todellisuudessa nämä algoritmit ja kaikki niiden taustalla olevat kysymyksethän ovat todella epämääräisiä ja epäavoimia ja vaaleihin pyritään vaikuttamaan monella tavalla, ja ne eivät ole suinkaan tasapuolisia.

Olin itse Moldovassa vaalitarkkailijana reilu vuosi sitten presidentinvaaleissa, ja näimme siellä, kuinka epäasiallisesti Venäjä yrittää vaikuttaa vaalien tulokseen ja käyttää näitä samoja somealustoja, mistä tässä nytkin on keskusteltu, häikäilemättä hyödykseen, ja se kansalaisten mahdollisuus sitten erottaa nämä toisistaan on todella rajattu. Tavallaan tämä asia ansaitsisi kyllä isompaa huomiota, siis se painostus, mikä tässä nyt demokraattisesti valittuja päättäjiä kohtaan on ison kansainvälisen suuryrityksen taholta. Se painostus, mitä nyt harrastetaan, kyllä ansaitsisi enemmän huomiota.

Pidän hyvänä, että tämä laki nyt ollaan säätämässä, ja toivon, että sitä nyt määrätietoisesti viedään eteenpäin eivätkä vaaleilla valitut päättäjät alistu ison suuryrityksen, bisneksen tai minkään muunkaan tarkoitusperien alla.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Seppänen, taitaa olla poissa. — Edustaja Lehtinen, olkaa hyvä.

15.23 Rami Lehtinen ps: Arvoisa puhemies! Täällä on käytetty hyviä puheenvuoroja tästä laista, ja sinänsä tavoitteet ovat hyvin ymmärrettäviä ja asiallisia. Mahdollisimman reilut ja avoimet vaalit ovat varmasti kaikkien tavoite.

Se, että tämä lainsäädännön muutos on välttämätön — tulee suoraan EU-asetuksesta — tuottaa tietyllä tapaa tähän suomalaiseen ympäristöön ehkä myöskin ongelmia, joita tietysti asetuksen suomissa määrin voidaan kansallisesti muuttaa. Ennen kaikkea tämä jossakin määrin lisää hallintoa, jota me olemme kaikin keinoin pyrkineet välttämään. Se lisää myöskin merkittävästi byrokratiaa, joka monesti johtaa siihen, että lailliset, ennen kaikkea kansalliset toimijat saattavat myöskin vetäytyä markkinoilta, ja silloin, jos laillisia markkinoita ei ole, niin helpolla tulee sitten laittomia tilalle. Eli tässä on siinä mielessä myöskin tiet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

tyjä uhkakuvia, mitkä toivottavasti pystytään sitten lainsäädännön voimaan tullessa torjumaan.

Toki myöskin on riskinä, että kun byrokratia paljon lisääntyy ja käytännössä vaaditaan lakimiehiä toimimaan muutama, ennen kuin uskalletaan mainoksia laittaa, niin myöskin kustannukset saattavat kasvaa. Se ehkä tuo taas sitten sen ongelman, että ne, joilla on rahaa, pystyvät mainostamaan enemmän, mutta ne, joilla ei ole rahaa, eivät pääse sitten enää perinteisille mainosmarkkinoille, joita vaaleissa käytetään.

Seuraamusmaksuista olisin itse toivonut, että niitä olisi voinut kohdistaa myöskin näihin rahoittajiin. Oltaisiin päästy ikään kuin kiinni sinne alkulähteelle, joka haluaa laittomasti vaaleihin vaikuttaa, ei pelkästään siihen välilliseen toimijaan, joka koskee mediaa, eli oltaisiin päästy ikään kuin siihen ongelman ytimeen kiinni. Mutta sitä tämä nyt tässä ei mahdollistanut, ja se jää sitten tulevaisuuteen säädettäväksi.

Kokonaisuutena voi sanoa, että toivottavasti nämä pahimmat uhkakuvat kuitenkin vältetään, niin että perinteinen, hyväksi koettu, luotettava vaalimainonta Suomessa voi jatkosakin jatkua ja myöskin sananvapaus säilyä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

15.25 Pinja Perholehto sd: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Siinä mielessä on helppo yhtyä edellä käytettyihin puheenvuoroihin, että varmasti se, että edistetään mainonnan avoimuutta ja esimerkiksi torjutaan disinformaatiota, on kaikkien yhteisesti jakama tavoite.

Haluaisin kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että tällä hetkellä sosiaalisen median suuret toimijat ovat jo ilmoittaneet, että jatkossa niissä ei voi harrastaa poliittista mainontaa ollenkaan. Erityisesti jos demokraattisissa vaaleissa, vaikkapa kuntavaaleissa, eduskuntavaaleissa, europarlamenttivaaleissa, katsotaan ensikertalaisehdokkaita, niin kyllä ajattelen niin, että tässä suomalaisessa toimintaympäristössä tähän liittyy hyvin paljon hankaluuksia. Monien vaalikampanjoiden kokonaiskustannukset ovat pitkään olleet kasvavassa suunnassa, siitäkin on käyty eduskunnassa varsin hyvää keskustelua monessa otteessa, ja nimenomaan sosiaalinen media on ollut ehkä se kaikista helpoiten saavutettavissa oleva tapa käydä kampanjaa myös silloin, kun itsellä ei ole takana joko omaa suurta varallisuutta tai yrityksiä, erilaisia yhdistyksiä, seuroja, jotka ovat sitten kampanjaa voineet rahoittaa. Sen vuoksi se, että nyt ainakin toistaiseksi esimerkiksi Metan alustoilla ei ole mahdollista tätä mainontaa sitten ollenkaan tehdä, tulee kyllä todennäköisesti vaikuttamaan hyvin paljon siihen, millaisella tavalla Suomessa voidaan vaalikampanjoita käydä, ja siinä kyllä pelkään pahoin, että häviäjiä ovat paitsi nämä ensikertalaisehdokkaat noin yleisesti myös esimerkiksi nuoret. Heillä ei ole takana työuraa, ei ole todennäköisesti ollut mahdollisuutta säästää pidempää aikaa varallisuutta.

Joten kyllä jokaista kannustan siihen, että jatkossa kaikki paikat, joissa on mahdollista etenkin Euroopan unionin suuntaan asiasta viestiä, varmaan kannattaa käyttää siihen, että itsessään hyvällä tavoitteella, pyrkimyksellä, ei ajauduta ojasta allikkoon ja tulla aiheuttaneeksi lopulta enemmän ongelmia kuin mitä niitä kyetään sääntelyllä ratkaisemaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Karlsson, olkaa hyvä.

15.27 Anette Karlsson sd: Arvoisa puhemies, ärade talman! Keskustelu, mitä täällä salissa on tänään käyty, on ollut erittäin arvokasta, sillä näemme koko ajan, että maailma muut-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

tuu ja kansalaisten on jatkuvasti vaikeampaa tunnistaa mainos ystävän suosituksesta tai muusta kuvasta tai tiedosta, joka sosiaalisessa mediassa meidän eteemme tulee.

Näen, että tämä uudistus parantaa läpinäkyvyyttä ja sillä tavalla vahvistaa suomalaista demokratiaa ja tulevaisuutta, mutta edustaja Perholehdon esille nostama huoli demokrati-an tulevaisuudesta on erittäin perusteltu. Demokratiassa päättäjinä tulisi aina olla hyvin erilaisia ihmisiä. Demokratia tarvitsee monimuotoisuutta, ja se tarkoittaa juuri sitä, että me tarvitsemme näkyvyyttä kaikille puolueille, ehdokkaille ja henkilöille, jotka ovat mukana samalla tavalla. Kun tämä sosiaalisen median käytön eli Metan alustojen käytön mahdollisuus sieltä poistuu, niin tilanne heikkenee, ja se voi johtaa myös demokratian vääristymiseen tavalla, mitä tässä asetuksessa ja laissa ei ole haettu takaa.

Sen sijaan se, mikä on positiivista, on, että olemme heränneet disinformaatiokampanjoihin ja haluamme varmistaa ja vaikuttaa siihen, että poliittinen toiminta on läpinäkyvää. Se lisää luottamusta ja uskoa demokratiaan, ja puolestaan näen sen positiivisena asiana, sillä se vahvistaa rehellistä toimintaa ja rehellistä viestintää ja tekee myös viestinnästä avoimempaa. Sanktiot on hyvä olla, mutta näen senkin erittäin tärkeäksi, että on korostettu neuvonnan ja ohjauksen ensisijaisuutta, ja sen tulee olla myös se viesti, että kukaan ei jää pois poliittisesta toiminnasta tai poliittisesta mainonnasta sanktioiden pelossa. Tämä ei ole millään tavalla ollut tarkoitus, mutta meidän tulee myös seurata, mitä seurauksia tällä lailla tulee poliittiseen toimintaan olemaan, ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

15.30 Petri Honkonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Haluan vielä sanoa tähän, että siitä, mitä edustaja Perholehto ja edustaja Karlsson edellä totesivat, olen täysin samaa mieltä ja jaan tismalleen saman tilannekuvan, että nyt tällä Metan ratkaisulla tämän lainsäädännön johdosta vetäytyä pois Euroopasta on omat vaikutuksensa demokratiaan, ja ne eivät mielestäni ole myönteisiä. Minä en millään pysty uskomaan, etteikö tällaisen asian ratkominen ja tähän lainsäädäntöön mukautuminen näille kyseisille yrityksille olisi mahdollista. Minusta tämä vain kertoo sen, että niillä kyseisillä alustoilla eivät ole puhtaat jauhot pussissa ja tätä käytetään nyt verukkeena ja sitten vielä painostetaan Eurooppaa tällä tavalla.

Pidän selvänä sitä, että nämä pelisäännöt pitää olla. Jos nyt ajatellaan perinteistä mediaa, jonka rooli koko ajan pienenee esimerkiksi vaalikampanjoissa, ja kuvitellaan tilanne, jossa vaikkapa sanomalehdessä pystyisi mainostamaan hyvin kyseenalaisia asioita ja esittämään siinä yhteydessä vaikkapa väärää väitteitä ja tämän tyyppisiä asioita, mitä tällä lainsäädännöllä pyritään suitsimaan siellä sosiaalisessa mediassa, niin kyllähän tällainen olisi aika vaikeasti kuviteltava tilanne. Meillä on Suomessa median itsesääteilyvälineet ja siihen liittyvät periaatteet, joita meidän mediatalot pääosin noudattavat, joten tuntuisi vähän erikoiselta sellainen tilanne. Siksi pidän ihan oikeana tätä, että pelisäännöt ovat mediasta riippumatta. Sosiaalisen median alustoilla ja muillakin pitää olla pelisäännöt, kun puhutaan näin herkästä asiasta, verronkin kun tämän digitaalisen maailman ja sosiaalisen median rooli on kasvava. Kannan huolta tästä, miten sitten varsinkin nuori tai muuten ensimmäistä kertaa ehdolla oleva pääsee näkyville nyt kun tässä näin käy, mutta mielestäni tässä on kyse vielä isommista periaatteista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Perholehto, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

15.32 **Pinja Perholehto sd:** Arvoisa puhemies! Olen edustaja Honkosen kanssa tismalleen samaa mieltä siitä, että ei varmastikaan näillä sosiaalisen median jäteillä ole kyse siitä, että ne eivät kykenisi tähän sääntelyyn sopeutumaan, vaan siitä, että ne ovat haluttomia niin tekemään. Itse asiassa se, missä voi olla aidosti haasteita tätä implementoida, on varmaan tämä perinteisempi mediakenttä. Meillä on Suomessakin aika suuria vaikkapa tällaisia sanomalehtikonserneja, ja niillä on varmasti erilaiset resurssit ja mahdollisuudet tähän sopeutua kuin vaikkapa yksittäisellä pienellä maakuntalehdellä. Eli lähinnä halusin vain sanoa, että en ole eri mieltä siitä johtopäätöksestä, johon edustaja Honkonen tuli, mutta ehkä tämä tilannekuva olikin se olennaisin asia.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 57/2025 vp sisältyvien 1.-7. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.